

Dosarul nr. 2ra-527/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. A. Miron)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, V. Cotorobai, O. Cojocaru)

ÎNCHEIERE

7 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Serghei Sîciiov

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Serghei Sîciiov împotriva Olgăi Gavva și notarului Maria Florea cu privire la declararea nulă a testamentului împotriva deciziei din 23 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Serghei Sîciiov și menținută hotărârea din 22 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 18 mai 2018, Serghei Sîciiov, reprezentat de avocatul Raisa Meșteșug a depus cerere de chemare în judecată împotriva Olgăi Gavva și notarului Maria Florea cu privire la declararea nulă a testamentului.

În motivarea acțiunii a invocat că Anatolii Sîciiov este tatăl lui, cu care a locuit din anul 1996 până în anul 2003.

A comunicat că în anul 2003, tatăl Anatolii Sîciiov devenise agresiv și violent, și la insistența acestuia, dânsul a trecut cu traiul la bunicul într-o garsonieră din str. XXXXX mun. XXXXX.

Ulterior, relațiile cu tatăl devenise prietenoase, se întâlneau la zilele de odihnă și în vacanță.

La XXXXX, a decedat tatăl Anatolii Sîciiov, iar moartea acestuia a fost imprevizibilă.

La 14 decembrie 2017, Olga Gavva, fiind o rudă îndepărtată a tatălui său, tainic și prin înșelăciune, folosindu-se de starea precară a sănătății acestuia, care era în stare de acutizare a XXXXX, l-a determinat pe acesta să întocmească în favoarea ei la notar un testament pe apartamentul cu nr. X situat în mun. XXXXX str. XXXXX și altor bunuri.

Astfel, după decesul tatălui, Olga Gavva, împreună cu feciorii săi, au încercat să vândă apartamentul nr. X situat în mun. XXXXX str. XXXXX, dobândit de Anatolii Sîcirov prin moștenire în anul 2014.

Pe apartament a fost pus sechestru pentru datoriile acumulate la serviciile comunale.

Aflând acest fapt, Olga Gavva a contestat cu apel hotărârea judecătorească, invocând că debitorul Anatolii Sîcirov era XXXXX.

A indicat reclamantul că Anatolii Sîcirov, la momentul întocmirii și semnării testamentului, suferea de XXXXX.

Defunctul Anatolii Sîcirov în timpul vieții suferea de XXXXX.

A considerat că, în aceste circumstanțe Anatolii Sîcirov nu dispunea de capacitate deplină de exercițiu, or nu a fost în drept să întocmească testamentul pe numele Olgăi Gavva, fiindcă la momentul întocmirii testamentului, testatorul nu conștientiza acțiunile sale, nefiind în stare să aprecieze efectele juridice ale semnării testamentului, iar testamentul autentificat de către notarul public Maria Florea și înregistrat la 14 decembrie 2017, prin care defunctul Anatolii Sîcirov a testat toate bunurile sale Olgăi Gavva, este nul.

A indicat că Olga Gavva a mai obținut și anterior în anul 2010 dreptul de proprietate asupra altui imobil tot prin înșelăciune, ținând cont de starea de sănătate a defunctului, iar ulterior l-a înstrăinat.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 216, 217, 219, 222 alin. (1), 228 Cod civil, art. 86, 94, 174, 175 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, declararea nulă a testamentului întocmit de Anatolii Sîcirov, autentificat de notarul Maria Florea la 14 decembrie 2017, în privința apartamentului nr. X situat în mun. XXXXX str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX pe numele Olgăi Gavva, precum și încasarea din contul pârâtei în beneficiul lui a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 22 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 23 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Serghei Sîcirov și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat lipsa cărorvă temeieri de nulitate invocate de Serghei Sîcirov, or argumentele ultimului și a reprezentantului său precum că testamentul a fost încheiat sub presiunea circumstanțelor și a concursului de împrejurări grele pentru Anatolii Sîcirov, nu și-au găsit careva suport juridic.

Mai mult decât atât, având obligația pozitivă prin prisma art. 118 în coroborare cu art. 121, 122 CPC, Serghei Sîcirov nu a prezentat careva probe certe și admisibile, care ar fi confirmat cu certitudine că Anatolii Sîcirov la momentul adresării cu cererea din data de 14 decembrie 2017 către notarul Maria Florea și ulterior, în momentul autentificării testamentului, patologie de care suferea la acel moment s-ar fi acutizat și i-ar fi afectat discernământul, și că consimțământul i-ar fi fost viciat, or dacă acest fapt ar fi fost evident, notarul ar fi refuzat întocmirea testamentului.

În această ordine de idei, instanțele de judecată ierarhic inferioare au conchis că testamentul întocmit de Anatolii Sîcirov la 14 decembrie 2017, înregistrat sub nr. 16346 a fost autentificat cu respectarea tuturor condițiilor generale și speciale de

întocmire a actelor juridice autentice și prin urmare, este valabil și având forță probantă și executorie, prezumție care nu a fost combătută de Serghei Sîcirov în modul stabilit de art. 123 alin. (4) CPC.

La 9 septembrie 2020, Serghei Sîcirov a declarat recurs împotriva deciziei din 23 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii, precum și încasarea cheltuielilor de judecată suportate în mărime de 5 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și 2 450 de lei cheltuieli pentru efectuarea expertizei psihiatrice.

În motivarea recursului a invocat că experții judiciari, în sala de judecată, au spus clar, că sunt în imposibilitate de a se expune asupra discernământului, dacă Anatolii Sîcirov conștientiza sau nu acțiunile sale și dacă avea sau nu posibilitate de a le dirija la momentul întocmirii testamentului, dar în cazul furnizării suplimentare a informațiilor recente privind starea psihică a lui Anatolii Sîcirov, va fi posibilă soluționarea întrebării.

În pofida celor expuse de experții judiciari în sala de judecată, nu au fost chemați și alți martori ca vecini, prieteni apropiați (persoane care ar putea oferi informații despre starea lui din acea perioadă), medicul de familie, care a spus că la ultima vizită medicală s-a prezentat într-o stare XXXXX.

A subliniat recurentul că tatăl său nu putea în niciun caz să lase testament rudei sale îndepărtate Olga Gavva, pe care dânsul o văzuse pentru prima dată în sala de judecată.

Conform actelor depuse la dosar, acte care adevăresc boala lui Anatolii Sîcirov XXXXX până la deces, timp de 30 de ani acesta a fost tratat cu XXXXX, din motivul căroră ajunse-se ușor de manipulat.

Având în vedere și actul ce atestă boala lui Anatolii Sîcirov de XXXXX, nu poate fi considerat faptul că respectivul testament a fost semnat de un om în depline facultăți mentale și că în momentul semnării nu avea discernământul afectat din cauza bolii.

Mai mult, o persoană aflată în starea lui poate fi afectată de o depresie absolută, făcându-l astfel indiferent asupra faptelor sale, el fiind vulnerabil, ușor de convins și de constrâns.

A mai notat că Olga Gavva în anul 2010 cu fratele ei vitreg au devenit proprietarii apartamentului nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, apartamentul tatălui lui, în care au locuit timp de 7 ani ca familie.

La 6 decembrie 2017, Anatolii Sîcirov a fost diagnosticat cu XXXXX, Olga Gavva a aflat, ca prin urmare, la 11 decembrie 2017, a vândut urgent apartamentul din str. XXXXX mun. XXXXX, de două ori.

Peste 3 zile, Olga Gavva a obținut testamentul pe apartamentul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, în care a rămas proprietar Anatolii Sîcirov, imediat după moartea părinților Elena Andriuhin și Egor Andriuhin.

În aceeași zi, tatăl lui, Anatolii Sîcirov a dispărut.

După 28 de zile, la 12 ianuarie 2018, Olga Gavva l-a prezentat pe Anatolii Sîcirov medicului de familie, într-o stare groaznică (din spusele medicului de familie), cu rugămintea să-l interneze la spital, iar în următoarea zi, Anatolii Sîcirov a decedat acasă la Olga Gavva.

La 15 septembrie 2020, Serghei Sîcirov, reprezentat de avocatul Anatolie Doga a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 23 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care la fel a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii, precum și încasarea cheltuielilor de judecată suportate în mărime de 5 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și 2 450 de lei cheltuieli pentru efectuarea expertizei psihiatrice.

Suplimentar, a menționat recurentul că instanțele de judecată ierarhic inferioare au dat o apreciere incorectă probelor aduse în instanța de judecată și au adoptat o hotărâre nelegitimă.

În sedința de judecată în prima instanță, cât și la Curtea de Apel Chisinau, cu certitudine a fost demonstrat că testamentul de moștenitor a fost întocmit și autentificat de către notarul Maria Florea cu încălcări grave a legislației.

Astfel, notarul a încălcat flagrant art. 13 și 52 din Legea cu privire la notariat.

În cazul în care notarul ar fi verificat starea de sănătate a lui Anatolii Sîcirov, ar fi depistat că acesta stă la evidență cu XXXXX, circumstanțe ce nu-i permiteau notarului să întocmească acest testament.

Fiind audiat în ședința Curtii de Apel, notarul Maria Florea a recunoscut că nu a verificat starea de sănătate a lui Anatolii Sîcirov. Aflând în ședința de judecată că Anatolii Sîcirov era bolnav grav și se afla la evidență mai mult de 30 de ani de XXXXX, nu ar fi întocmit acest testament.

La fel, Curtea de Apel Chisinau a dat o interpretare eronată probelor aduse în sedința de judecată, a motivat decizia straniu fără ca să aprecieze acțiunile nelegitime ale notarului.

La 26 februarie 2021, în adresa Olgăi Gavva și notarului Maria Florea a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Serghei Sîcirov, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 43 vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care Olga Gavva și notarul Maria Florea să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 9 septembrie 2020 împotriva deciziei din 23 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Serghei Sîcirov, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate

la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Serghei Sîciiov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Serghei Sîciiov urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Serghei Sîcirov.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic